

MŪSU LIETUVA

SÃO PAULO — BRASIL — 1971 m. liepos — julio 16 d

Liepos 17 Išėiviu Diena

Nėra didesnės aukos kaip gyvybės auka. Darius ir Girėnas paaukojo gyvybes Jaunosios atsikūrusios Lietuvos garbei: «Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų drąsesnių žygių... Bet jei Neptūnas ar galingas audrų Perkūnas ir mums bus rūsus — pastos mums kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų Lituaniką pas save, — tačia Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis... Lituanikos laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvėpia juos naujiems žygiams. Lituanikos pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunų lietuvių atkaklumą ir ryžtingumą... Tad šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva.»

Sparnuotieji lietuviai klastingą Atlantą 1933 metų liepos 15–17 diena įveikė ir tapo transatlantinio skridimo bei aviacijos istorijos lakūnais pionieriais: 17 transatlantinių lakūnų tarpe pagal skridimo nuotolį užėmė antrą vietą.

Dėja, tuo laimėjimu jiems neteko pasidžiaugti. Likimas lėmė, kad jie, istorinės didvyrių žemės kartkarčių sūnūs, taptų Jaunosios Lietuvos didvyriais, išgarsinusiems pasaulyje Lietuvos vardą. Septynerius metus nepriklausoma lietuvių tauta didžiavosi tuo jų drąsiu, ryžtingu — žūti ar būti — žygiu. Septyniolika liepos tapo Dariaus ir Girėno diena.

Tauta juos apraudojo, palaidojo neregėtomis iškilme-

mis, pastatė paminklus, kalė medalius, aprašė juos knygoje, pavadino jų vardu mokyklas, organizacijas, aikštes ir gatves. Gal ir nelaukė jie tokio pagerbimo, bet jie jo nusipelnė: abu išvyko į JAV šeimose dar vaikystėje Palikę carų pavergtą tėvynę, jie išsivežė gilią meilę jai ir norus matyti ją laisvą. Abu kovojo savanoriais JAV kariuomenėje už tautų laisvę pirmame kare. Darius kovojo su vanoriais pačioje Lietuvoje.

Jų pasiryžimas kelti bei garsinti skriaudžiamos Jaunosios Lietuvos vardą bei skatinti jos sūnus siekti jos praeities garso ir lygiuoti ją į kultūrinę tautų eilę paveikė JAV lietuvių išėivius ir jie suorganizavo tam žygiui rinkliavą — 13 tūkstančių dolerių, trečdalis pačių lakūnų.

Jie yra išėiviai ir tą tvirtina testamentu įžanginiais žodžiais — «mes skrisime į Lietuvą». Tais žodžiais jie išreiškė solidarumą išėiviams ir ragino juos tėvynės nepamiršti. Todėl liepos 17 yra laikoma ir išėivių diena, kuri primena pildyti jų testamentą — aukotis Lietuvos garbei.

Šiandien, kai vandenynus kerta kasdieną šimtai lėktuvų, pasaulis pradeda užmiršti kad transatlantiniai skridimai buvo simbolis žmonijos idealų, kurių didžiausiais yra laikomi tautų laisvė ir žmogaus teisės. Mums lietuviams išėiviams mūsų didvyriai Darius ir Girėnas lieka švyturiais, kurie žymi kelią kovoje su Atlantu, pasaulio civilizacijos ir žmonijos gerovės stabdžiu.

Z. B.

Suomija apie Lietuvą

Suomijos vienas žymiausių d'ėnraščių, Helsinkio «Uusi Suomi» patalpino straipsnį «Baltijos klausimas šių dienų pasaulyje», atvirą ir nuoširdų žodį, prieš kurį protestavo Sovietų ambasadorius šiame, oficialiai Sovietų Sąjungai draugiškame, krašte.

Dienraštis nurodo pasauliui būdingą nuolatinę tarptautinės padėties kaitą ir į sovietų reikalavimą pripažinti dabartinę padėtį Europoj. Kiek reikėmės šių dienų pasaulyje turi Baltijos kraštų klausimas?

Baltijos kraštų gyventojai, gyveną svetur, nemano, jog karo meto okupacija reiškia valstybių gyvenimo galą tie kraštai atsidūrė panašioje padėtyje, kaip Norvegija ir

Olandija antrojo karo metu,

Laikraštis tęsia, kad Baltijos kraštai sugebėjo išlaikyti savo diplomatinę misiją ar atstovus JAV se, Anglijoje, Prancūzijoje, Vatikane, Brazilijoje ir kituose kraštuose. Trys tautos turi fondus, kurie išlaiko atstovybes bei konsulus. Arabija, Pakistanas, Iranas, Japonija, Irakas ir Marokas netiesioginiai pripažįsta Estijos nepriklausomybės tęstinumą. Žymiausi Amerikos politikai per ištisus 30 metų yra užtikrinę šią teisę į nepriklausomybę. Britų užsienio ministeris Lord Hume 1960 metais pareiškė: «Iš tikrųjų, trys naujausios kolonijos pasaulyje yra Sovietų Sąjungoje — Lietuva, Latvi-

ja ir Estija.»

Anglija Baltijos kraštus pripažįsta de jure, prezidentas de Gaulle domėjosi Baltijos kraštais, tą politiką tęsia ir Pompidou. Švedijos ministeris pirmininkas pareiškė, jog vyriausybė laikosi nuomonės, kad kraštai turi teisę į nepriklausomybę. Vakarų Vokietijos vyriausybė po Maskvos-Bonnos sutarties pažymėjo, kad jei net ir Vokietija pripažintų dabartinės Europos sienas, nereikia, kad pripažintų Baltijos kraštų okupaciją.

Suomių straipsnis toliau sako: «Baltijos klausimas ir toliau laikytinas neišspręstu tarptautiniu klausimu» — tai yra tarptautinis ginčas, ne Sovietų Sąjungos vidinis klausimas. Pasaulis turi įrodyti, kiek aukštai jis vertina tautų laisvo apsisprendimo teisę.

Primenama kraštų rusinimas kolonistais, per kuriuos ypatinai Estijoje gyventojai gali tapti savo tėvynės mazu-

Placiamajame Pasulyje

TARIASI APRIBOTI
ATOMINIUS GINKLUS.

HELSINK.S. Jau prasidėjo ilgai lauktoji konferencija tarp atominių galybių. Ypač Sovietų Rusija daug darbavosi, kad ji pagaliau prāsidedų. Atrodo, kad jos norai yra apribuoti jų gamybą ir atojimą oficialiai. Tačiau ji ir toliau juos didins, nes ji nesutinka įsileisti specialistų, reikalingų tikrai jų gamybos kontrolei.

DIDINGAS PLANAS

Brazilijos Respublikos prezidentas gen. Medici praeitą savaitę paskelbė dekretą-įstatymą apie Šiaurės Rytų (Nordeste) ūkinį pagerinimą ir pakėimą. Tai labai platus didingas Brazilijos Vyriausybės planas praveisti reikiamas žemės reformas, žemdirbystės ir gyvulininkystės pagerinimą. Tam planui per 4 metus bus paskirta 5 milijonai kruzeirų, čia įeina ir pramonės bei prekybos išplėtimas.

1971 METŲ BALTŲ SAVAITĖ SÃO PAULYJE.

VIRŠUJE — Deputatė Dulce Sales ir miesto turizmo atstovas Machado atidaro baltiečių parodą birželio 23. Iš kairės pirmasis — pastorius J. Mekšs, šių metų Teisingumo Baltijos tautoms komiteto pirmininkas; penktasis Estijos konsulas F. Saukas, šalia jo Brazilijos LB tarybos pirmininkas J. Čiuvinškas. Dalis 400 dalyvių iškilmingame minėjime birželio 19. **VIDURKYJE** — Lietuvių skyriaus parodyje su O. Matelionyte. Žilvitis, pasirokęs šoktį spaudos ir televizijos atstovams birželio 26. **APAČIOJE** — E. Silickaitė ir S. Bendoraitytė prieš Žilvičio tautinius šokius minėjime. Parodos bendras vaizdas atidarymo metu dešinėje estų skyrius, kairėje lietuvių; pirmoje eilėje trijų tautų mergaitės tautiniais rubais.

ML nuotraukos

ma. Atpasakoja Bražinskų ir Kudirkos atvejus. Baigiama: «Estų, latvių ir lietuvių tautos siekia politinio, taikingo Baltijos klausimo išsprendimo ir jos nori, kad jų atžvilgiu būtų pagerbta laisvo tautų apsisprendimo teisė. Baltijos kraštai tikisi pasaulio viesios nuomonės pripažinimo. Baltijos klausimas dar nėra išspręstas»

ELTA

DAINOS — GYVYBINGUMO ŽENKLAS

Liepos 4 Čikagoje įvyko JAV ir Kanados dainų šventė Joje dalyvavo virš 2000 dainininkų iš įvairiausių vietovių.

Pirmieji lietuviai imigrantai įvairiuose kraštuose su dideliu užsidegimu steigė chorų, su pasiukojimu dirbo choru vedėjai ir choristai. Jie giedojo bažnyčiose ir skaidrine išėivijos dienas malda. Lietuviškos dainos skambėj

parkuose, gegužinėse, samburiuose.

Vėliau buvo statomi vaidinimai ir operėtės, kuriomis gerėjosi tūkstančiai lietuvių. Į choras jungėsi choristų vaikai net iki trečiosios kartos — nemaža dalis yra išėivijoje gimusi ir užaugusi. Gerai organizuoti chorai nesitenkino vien savo parapijos ribomis, o važiuodavo į kaimynines lietuvių kolonijas ir ruošdavo koncertus.

Dainų šventės suburdavo iki 10 000 žiūrovų, o vien tik lietuvių

Chorai išliko veiklūs ir kūrybingi iki šios dienos. Tai ženklas, kad dainą jungė tautiečiai kilnesniems tikslams, kad turėta gražių idėjų, kurios nemiršti, nors choristų veidai laiko tekmėje daug kartų keitėsi.

Dainų šventės, kaip ir kiti svarbūs įvykiai, pajudina lietuviškam darbui tūkstančius žmonių: dainininkus, dirigentus, šeimas, rėmėjus.

Kiaušinis per banko langeli

Rašau jaunimui,
bet ir senutė gali pasiskaityti.

Lygiai devintą valandą skambtelia banko skambutis. Klientai, lig to kantriai sėdėję, skubiai stoja į eiles, prie langelių. Pareigūnai apverčia lentelę su užrašu «uždaryta» — ir prasideda darbas.

Kasininkas monotonišku balsu šaukia klientus pagal knygutę pažymėtą numerį. Knygutės ir skaičiai, numeriai ir nervingi, nepažįstami veidai.

Algis dar pirmas mėnuo kai dirba prie langelio. Prieima knygutes, patikrina vekselius, nurodo reikiamą kitą langelį, žodžiu — dirba ramiai, tvarkingai, nedelsdamas, nesinervindamas. Ir taip kasdien. Ir laukia, kad skambutis duotų ženklą «šandien ganai!»; lūkia savaitės pabaigos: mėnesio galo ir vokelio su užmokesčiu.

Bet taip stropiai ir sąžiningai bedirbdamas ne kartą pats savęs klausė: Negi visą savo gyvenimą turėsiu praleisti taip — tarp numerių ir nepažįstamų veidų, taro skambučio ir uždario?! Juk kasdien pro mane praeina šimtai asmenų. Jie — mano broliai. Viešpatie man liepia juos mylėti. Bet kaipgi juos mylėti... per banko langelį? Betgi kokias išeitis ir čia turi būti!

Ilgai galvojęs, viena dieną nusisprendė. Ir tarė Viešpa-

čiui ryto maldoj: «Padėk man Viešpatie, pro banko langelį praleisti meilę».

Bet kaip?

Prie langelio ilga eilė, žmonės nervingi. Pradėjo šaukti pavarde jau pažįstamus asmenis; nedrąsiai pabandė vienam kitam nusišypsoti. Pralaužė ledą. Vienas klientas pasijuto, kad nesusirašęs visų vekselių — ir ėmė nervintis; Algis pats viską surašė greit ir tvarkingai. Kitas neįstengė surasti plunksnos — Algis mandagiai jam pasiūlė savąją. Vienai senutei pabrėžė kryžiuką, kur turinti pasirašyti...

Tai niekniekiai, sakysi. Bet kadangi žmonės tuoj pasijunta, kur yra širdies, šalta ir nervinga atmosfera staigiai pasikeitė.

Nugirdo vieną poniją sakant kaimynei: — Eik pas aną (ir nurodė Algio langelį). Tai puikus vaikinai!

Algiui atrodė, kad tai paties Viešpaties «parašas» ant jo «meilės ofenzyvos».

Buvo viena senutė, kuri kas mėnesį ateidavo pensijos atsiimti. Iš seno, pajuodusio krepšelio išsitraukė, būdavo, akinius, prisitaikys juos ant nosies, ir ims iš lėto rašinėti gavimo liudijimus. Pradžioje Algis nervindavosi, matydamas tokias ilgas ceremonijas. Dabar ne. Palaukia, kol vis-

ką užbaigia, ir nusišypsuoja į teikdamas banknotus.

Senutė atėjo ir šiandien, punktuai, kaip banko laikrodis išsitraukė akinius. Paskui Algis pastebėjo ją dar besiknisant krepšely, ko tai jieškant. Žiūri — senutė ištraukė kiaušinį ir jam jį kiša per langelį.

— V. sai šviežias, žinai, — sako. — Tamstai jį ataešiau, nes, matau, esi geras vaikinai!

Gal istorijoje pirmas atsitikimasis, kad per banko langelį, su vekseliais, įslenka ir kiaušinis...

Algis jį priėmė ne kaip kyšį, bet galvodamas, kad gal dar ryškesnis Viešpaties «parašas» po jo konkrečiomis tangom perleisti artimo meilę kad ir per banko langelį.

◆ ◆ ◆

Pats gal manai, kad krikščioniškoji artimo meilė praktikuotina tik vieną kitą kartą gyvenime, kokiai tai iškilminiai progai pasitaikius, kaip kad atleisti sunkiai užgavusiam, duoti išmaldą, kada nors aplankyti ligonį... Turtum turėtum atlikti «atgailą», kurią kunigas užtuoda po išpažinties, padaryti tą ir tą vieną kartą, ir baigta!

Tai didelė klaida!

Visa krikščionybė glūdi meilėje; ir vien tik kai mylim kitus, kai jiems liakis ir trokštam gero ir konkrečiai jiems gera darom, esame krikščionys, Dievo vaikai. Ir vien tik tada jaučiam džiaugsmą būti broliais sesėm ir Dievo vaikais.

Dabar gal susirūpinę klausit: Tai kaip daryti? Kaip artimą mylėti namie, gatvėj, darbe, krautuvėj, iškyloj, su-

sirinkime...? Lengva pasakyti, bet...

Ne, pamatysi, kad nesunku ir padaryti!

Skleisk GERŪMĄ aplink save. Būk geras su visais — su tais, kurie simpatiški, malonūs, ir su tais, kurių «negali matyti». Būk geras žodžiais ir darbais: atskleisdamas, užmiršdamas skriaudas, patar naudamas kam reikalinga paslauga, o paskui pasitraukdamas, nelaukdamas padėkos.

Būk geras dideliais darbais, bet ypač mažais, kasdieniais darbais.

Geras su mažais ir su seneliais su ligoniais ir su išdidžiaisiais (kurie yra dideli dvasios ligoniai)

Skleisk ŠYPSENĄ aplink save. Nors šiandien gal ir galvą skauda, nors triukšmas «ant nervų grajina», nors broliukai — ar «anūkai» dūksta, mokėk šypsotis.

Jei ko nors prašai, jei ko nors reikalauji, daryk ir tai su šypsena.

Ypač šiandien reikia daugiau šypsenos — gal net daugiau, negu pinigų!

Šypsena — tai raktas į žmogaus širdį! Ir geriausia priemonė jam gera daryti.

Ryškiausias laimės ir džiaugsmo ženklas — šypsena.

Kas Tave mato patvariai besišypsantį, klausiasi: Kaipgi jis gali būti toks laimingas?!

Tokia laimė glūdi Tavyje!

Šventoji Teresėlė savo gyvenimą ir šventumą sutraukė į šį trijų žodžių šūkį: «Mylėti, kentėti, šypsotis!» Ir kasdien šiuo šūkiu vadovavosi. Kas pirmadienį Teresėlė turėdavo skalbti bendruomenės

baldinius su kita sesele. Ši ne tyčia jai taškėdavo nešvarų vandenį į veidą. Teresėlė nesisiskundė, o visa pernešė su šypsena. Kita seselė, kuri Teresėlei buvo antipatiškiausia, manė e-anti mylimiausia seselė, kadangi Teresėlė ją sutikdavo visuomet su šypsena...

Tad kada ir aš pradėsiu konkrečią «artimo meilės ofenzyvą»?

Kam turėsiu stengtis ypatingu būdu nusišypsoti?

PRAGANIUS

Kas stengiasi naująją kartą gyvai įtikinti, kad kiekvienas žmogus yra mūsų brolis, tas stato taikos rūmus.

Pop. Paulius VI

Lietuvoje daugiau kaip milijonas gyventojų gyvena Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevežyje. Sumažėjo mažų miestų skaičius iš 46 (1959 m.) iki 34, turinčių iki 2000 gyventojų. 1959 metais 70% kaimo gyventojų buvo vienkiamiuose, 1970 metais vienkiamiuose liko 46% kaimo žmonių. Esama 1400 gyvenviečių, turinčių daugiau kaip po 200 gyventojų.

Pagal JAV valdžios duomenis tarp 1965 ir 1970 metų įvažiavo 2.844 asmenų, kilusių iš Lietuvos, ir 633 asmenys buvo atvykę iš Lietuvos kaip turistai ar studentai. Dalis atvyko iš Lietuvos, dalis kilę iš Lietuvos, bet gyvena kituose kraštuose.

ČESLOVO GRINGEVIČIAUS MOZAIKINIS ROMANAS

Girdi, kaip kunigėlis supykęs sako Virvuliui: «Jei tu pasakotum nuodėmes savo, ne kaimynų, išpažintis būtų visai gera»

Kaip tai šiandien užmiršo dar kartą pasiskųsti, kad pernai jam skaudėjo dantį, nuvažiavo miestan pas kažkokį neaiškų felčerį, kuris viską daro: nuo rozės užkalbinėja, peles iš namų išvaro, arklius kausto. Mat, bus pigiau Rovė, išrovė jam dantį, bet ne tą išrovė, sveiką Pyko, buvo nelaimingas. Paskui turėjo važiuoti pas tikrą dantistą.

Jo tėvas irgi toks buvo. Skundėsi, jog anam jo tėvas jaunystėje nupirko batus, tai jis dėvėjo visą gyvenimą, gi Laurynas jo nupirktus sudraskė per dvidešimt penkerius metus.

Virvuliui vis kitaip atsitinka nei visiems. Turėjo tokį samdinį, berną. Buvo priglaustinis, pas juos ir užaugo piemenaudamas. Kūčios. Pavakarieniavę, pagiedoję visi nuėjo gulti. Prieš tai paliko šaukštus kniupščius. Tai senas lietuviškas burtas, vadinamas, jei rytą rastų kas šaukštą atvirtusį aukštiekninką, kitų Kūčių nesulauks, pats prieš tai gulės aukštiekninkas. Bernas, naktį nubudęs, tylom visų namiškių šaukštus atvertė, tik savo paliko kaip buvo. Kokias išgastis kilo rytą! visus metus neturėjo ramaus gyvenimo. Laukė karo, maro ar net ko baisiau. Uždraudė

vaikams upėj maudytis. Net rudenį rugių neporėjo sėti. Sakė, visvien ne sau. Tik metų gale kažkaip išaiškėjo piktas juokas ir berną išvarė.

Jei Virgainiai neturėtų Virvulio, būtų žymiai liūdniau.

D R A U G A I

Laburdienė buvo taikliai nusakiusi, kad pas Mykolus kaip pašte, durys neužsidaro: kas žino, eina pasakyti o jei nieko nežino, eina paklausti. Mykolą miestelis mėgo ir gerbė. Sakydavo, žmogus mokyta, draugiškas, turi gerą galvą, teisingai pataria, skaito daug laikraščių, nusimano politikoj. Kad jis išsiskiria iš kitų dėl vienkiamų, tai kas čia tokio? Gali turėti savo nuomonę. Jis ne ūkininkas, žemę paveldėjo, pats jos nedirba, tik ją džiaugiasi, plūgo dar neatskiriama nuo akėčių. Tegul jis kalba, protestuoja. Ne-reikia tik ginčytis, jo erzinti. Geriausia patylėti ir daryti savo.

Pas Mykolą lankytis kieminėti buvo patogiu ir jauku Vidury miestelio, netoli bažnyčios, stiklinės gonkos, kiemė senas, aukštas, taisyklingai apvaliai suaugęs kaštanas teikia malonų pavėsį, po juo platus suolas svečiams, aplink namą žydi aukštastiebės malvės, dedesvos.

Andriui atsiradus, lankytojų pirmon dienom buvo net per daug. Lankėsi žingeidūs, suinteresuoti kaimynai. Vėliau pradėjo atleidinėti ir buvę moksladraugiai.

Buvo vidudienis, kai nedrąsiai pravėrė kiemo vartelius Aleksandras. Kartu su juo lankė pradinę mokyklą, buvo tam pačiam skyriuj. Diena buvo karšta, ir visi vaikščiojo vienmarškiai bet Aleksandras buvo išsipošęs kaip vyskupą lankydamas: švarkas, liemene, krakmolyta ir blogai išlyginata krūtinė — «maniška», ružavas,

nutrintas kaklaraištis. Kažkaip nesiderino su miestelio darbo diena.

Girdėjau, kad ponas Vaitkevičia parvažiavot, tai, sakau, reikia padaryti vizitą.

Susėdo po kaštanu. Kalba ne labai rišos! Aleksandras klausinėjo ir domėjosi ne tuo, kuo kiekvienas, ne politika, ekonomika arba, kaip tikytų jauniems vyrams, merginomis. Klausinėjo apie vyrų madas, drabužius, naujuosius šokus. Ėmė girti miesto gyvenimą, kad ten «daug idealų». Susidomėjo, kaip galima miestuose lengvai pinigų uždirbti, kiek gauna algos ministeriai ir vyskupai. Paskui nedrąsiai, kaip mokinukas, lankantis inspektoriumi užsiminė knygas:

— Sako, miestuose yra įdomių knygų? Kokių tik nori.

— Yra, kaip gi nebus.

— Knygų, naudingų gyvenimui.

— Visos knygos naudingos gyvenimui. Kam gi žmonės jas rašytų?

— Turiu galvoj naudingų tobulėjimo prasme.

— Kaip suprasti «tobulėjimo prasme»?

— Na, tokių, kur parodyta, kaip rašyti prašymus ir gražiu laiškais.

— Greičiausia, yra ir tokių

— Tai sakau, kai būsite vėl mieste, gal tokia viena atsiųstumėt Atsinagradysiu, atsilyginis. Būna kad reikia parašyti valdžiai prašymą, o nežiūri.

— Merginos?

— Kad ir merginos.

— Ilgai sėdėjo, šluostės prakaitą, bet švarko nenusivilko. Išėidamas prašė būtina juos — jį ir motiną, — aplankyti, arba arbatos su konfitūrais išgerti.

(Bus daugiau)

**MŪSU
LIETUVA**

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Diretor responsável Dr. José Ferreira Carrato

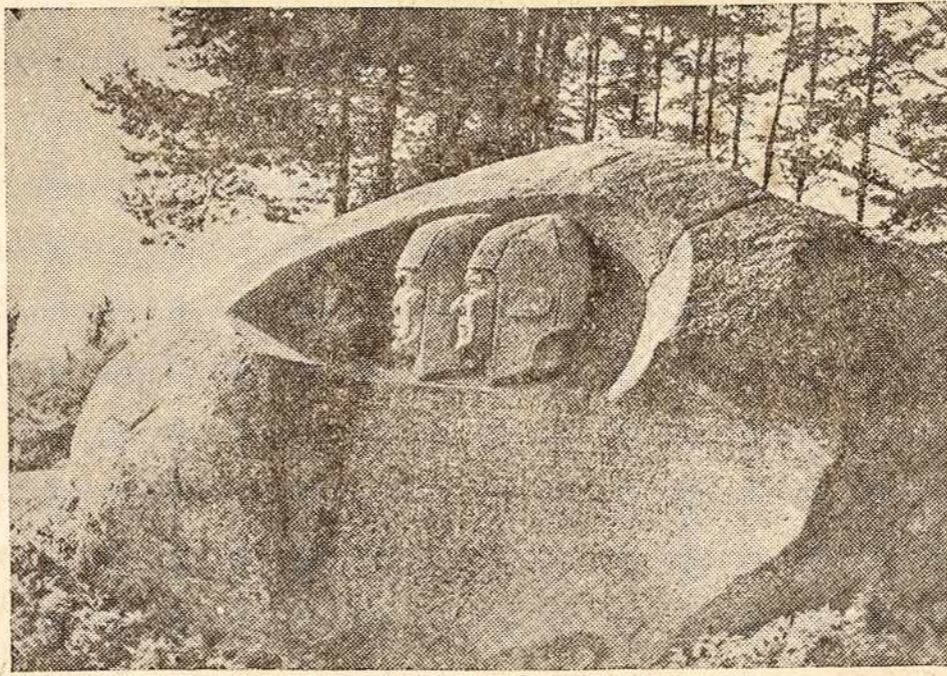
Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 25,00 visoje P
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 100,00

Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame
N Cr. \$ 20,00. Viduriniuose puslapiuose N Cr. 15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Dariaus ir Girėno paminklas, iškaltas didžiausiame Lietuvos akmenyje Puntuke, netoli Anykščių.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisyti pertvarko savo nuostatais. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Nugalėti kliūtis

Kalbėdami apie Darių ir Girėną esame įpratę manyti, kad jų didžiausias žygis buvo nugalėti vandenyną anų laikų lėktuvu.

Bet net 1933 metais jiems pagerbti išleistuose straipsniuose minima, kad jų didžiausios kliūtys buvo — patys tautiečiai, kurie įtarė juos nominčius užsidirbti, užsipelnyti per rinkliavas «Lituanidai» pirkti.

Jų žygis atliktas prieš lėktuvo sparnams pakilus į New Yorko padangas: ryžtingi rėmėjai juos išsiuntė, o jie patys neapkarė nuo tų pergyvenimų, o, kaip tinka savanoriams, savo kelionę — ir mirtį — skyrė «Tau, Jaunoji Lietuva.»

Mūsų laikais panašiai kritikuoja kitus įvykius, su pini gais surištus. 35 tomų Lietuvių Enciklopediją asmeniniu ryžtu paruošęs leidėjas J. Kapočius įtaria, kad norėjo pasipinigi gauti o tai darbas, kurio net nepajėgiama išleisti Lietuvoje.

Vyksta jaunimo ansambliai į tolimus kraštus, kviečiamas Jaunimo Kongresas — ir atsiranda klausiančių: «Ar visos tos išlaidos apsimoka?» Bet į Dariaus, Girėno, Kapočiaus ir kitų panašiu ryžtu nugalima pati didžiausia kliūtis — mes patys lietuviai. Tik šie darbai su jaunimu, spauda, parapijomis, organizacijomis skiriami nebe «jaunai Lietuvai», per amžius užaugusiai, per Nepriklausomybę pribrendusiai, o Tėvynei iš nelaisvės prisikelsiančiai.

A. S

PRISIMINKIME DARIU IR GIRĖNA

1933 metais liepos 17 dieną
Darius su Girėnu nugalėjo
okeano visus oro spaudimus.

Vokietijoje prie Soldino
susirado sau kapus.

Šimtametės miško pušys užia šlama paslapčia,

klausinėja viena kitos

kas užmigo amžiais čia.

Verkia Nemunas, Šešupė,

Verkia Neris, Dauguva,

verkia Nevėžis ir Šventoji,

verkia visa Lietuva.

Dariaus ir Girėno kapui

Vokietijoje, Soldino miške.

yra vietos, jų kapo nedrasko,

dar gražiai papuošė gėlėmis.

São Paulyje Dariaus ir Girėno vardu salėje

buvo vietos jų paveikslui

kai Dr. Petras Mačiulis mokyklą statė

Dr. Vinco Kudirkos vardu o

salė buvo pavadinta Dariaus ir Girėno vardu —

kabėjo gražus paveikslas su «Lituanica»,

Darium ir Girėnu su linksma jų šypsena.

V. K.

Pašalinti Nesugyvenimo Priežastis

Rašome toliau apie užmas kuotas šeimų nesugyvenimo priežastis. Štai kita nesugyvenimo istorija. Jau 10 su viršum metų, kai vyras su žmona randa didžiausią pasismaginimą ginčydamiesi be paliovos. Grąšina vienas kitam skrybom, bet nesiskiria.

Jie turi paaugusią dukterį, kuri irgi vengia būti namuose, nes motina jos nekenčia, o tėvas su ja maža ką bendro teturi. Žodžiu, visi trys gyvena tam tikroje neapykantėje ir įtampoje. Tarp vyro ir žmonos jau eilė metų nėra vedybinių santykių tikra to

žodžio prasme Jie daugeliu atvejų sušvelnina menkesnes trintis tarp vyro ir žmonos.

NEAPYKANTA sieloje yra lyg adaras nuodų buteliukas kūne, kuris garuodamas žaloja patį organizmą. Savisavigos instinktas spiria tokį kenkėją pašalinti. Geriausias neapykantai pašalinti kelias — priekaištai, kito užpuolimai, suniekinimas.

— Bet kaip tai padaryti, kad beatsipalaiduotum nuo susitvenkusies savyje piktos energijos, neužsitrauktum sau naujo sąžinės graužimo ir išmetinėjimų?

Reikia ieškoti kokios, kad ir menkiausios, priežasties. Vienam padarius kokį priekaištą, antram atsiranda «tai sėtas» motyvas atsikirsti ir dar smarkiau užsipulti ir t. t.

KALTĖ BAIMĖ, MENKAVERTYSTĖ

Bet tai nėra tikrosios jų nesugyvenimo priežastys. Po ilgesnių pasikalbėjimų, analizės pasirodė tikrosios — tai kaltės, baimės ir menkavertystės jausmai.

Mat, žmona vaikystėje augo atstumta ir skriaudžiama savo motinos. Ji šalia kitos dukters namuose buvo tikra «pelenė». Iškėjo už pirmo pasitaikiusio, kad tik greičiau galėtų ištrūkti iš namų. Vyras pasitaikė girtuoklis. Pirmaisiais keliais metais gyvenė ji su mažu kūdikiu dideliame skurde ir apleista.

Vieną naktį dėl kažkokio priepuolio buvo prie mirties ir negalėjo nieko prisišaukti. Vyras buvo bare. Pagaliau kaimynai ją nuvežė ligoninėn. Nuo to laiko ji pasijuto visų apleista: ir motinos, ir vyro, kuriuo ji nebeapsitikėjo. Vystėsi joje baimės jausmas iki tiek, kad nebegalėjo nei darban eiti, nei viena namie būti.

Ši mirties pavojaus baimė buvo dar sustiprinta kaltės jausmo už motinos neapykantą. Juk nusikaltęs visada bijo, kad nebūtų nubaustas.

Vyras dėl savo girtuokliavimo negalėjo išmokyti jokios profesijos. Jis buvo priverstas dirbti naktinėse pamainose. Dėl to jį kankino MENKAVERTYSTĖS jausmas, o dėl nesirūpinimo šeima — ir KALTĖS jausmas.

O kas gi save peikia? — Nori savo minusus užtušuoti — ieškok, kas daugiau jų turi! Šiuo atveju — žmona. O kadangi ji jau tikrai nebepajėgė nei auto važiuoti vlen, nei gatvėn išeiti, tai buvo iš tikrųjų kas jai primesti.

Gi ji dėl savo paliegimo kaltino vyrą Nors jis vėliau kiek susitvarkė, tačiau jam primetami kaltinimai nemažėjo, o didėjo. Jai reikėjo savąjį, kad ir dalinai nugalėtą silpnumą, maskuoti pridenkti nuo savęs pačios, matant kitame dar didesnių silpnųjų.

PAŠA INTI nesugyvenimo reiškiniai, kurie čia yra tik simptomai, apraiškos giliau glūdinčių priežasčių, reikėjo padėti jiems užmiršti praeities žaizdas ir išvesti juos iš menkavertystės jausmo iš į pasitikėjimą savim ir kitais. Tai lengva pasakyti, Vykdytas reikalauja keliolikos mėnesių laiko, turint vieną savaitinį pasikalbėjimą.

Pagal dr. A.
Liugviną, LL

«NE DIEVAI PUODUS LIPDO»

Šis posakis yra kilęs iš senovės laikų, kai prasidėjęs puodų lipdymas davė vėliau paskatą išsivystyti jų išpuošimo menui, keramikai. O tai jau nelengva, tai jau menas. Šis posakis taikomas tariamai sunkiai įvykdomam sumanymui.

Ją posaki galima taikinti mūsų naujai susidariusios tautinių šokių grupės NEMUNAS gražios išvaizdos lipdiniui. Tai yra tautinių šokių mėgėjų ir keletos jų talkininkų lipdiny. Tačiau su užsimojimu išpuošti jį, kad jis žavėtų ne vien São Paulo lietuvių akis, bet ir vietos visuomenės.

Šis kolektyvas jau suskubo parodyti tų ornamentų pradinius škieus liepos 4 dieną Vėla Zelinoje Seseių Gėmnazijos salėje. Gyvybingas jaunimas, pasirinkti judrūs šokiai patraukė žiūrovų akis, sukėlė juose gerą nuotaiką, nuostabą. Stiprūs plojimai reišė gylų žiūrovų dėkingumą už tą gražų lietuviškojo meno darbą.

Jaunimo ir jų globėjų užsi-
mojimams išvystyti šio tautinių

šokių šokėjų kolektyvo šoki-
mą į aukšto lietuviškojo ŠO
KIO MENĄ bei tuo pačiu pa-
jūdinti apsispusią jaunimo lie-
tuviškąją veiklą tikrai džiū-
gina lietuvius.

Poros «Nemu o» šokėjų —
Joao Lukoševičiaus ir Regi-
nos Bagdžūtės — vykstančių
į mokytojų ruošiamus tau-
tinių šokių kursus prie Čika-
gos ir t. Jono Kidyko — da-
bar esančio JAV-bėse — pa-
siryžimas irgi juose dalyvau-
jančio nufilmuoti šokių judė-
sius bei figuras teikia S Pau-
lo lietuvių visuomenei daug
vilčių.

P. Magdalenos Vinkšnaitienės mokyamos vaikučių «Žilvi-
čio» ir moksleivių Ateitininkų
tautinių šokių grupės — iš-
kurių reikia tikėtis, ateis pa-
ildymas vyresniųjų grupei
«Nemunas» — tas viltis dar
labiau patikina. Todėl São
Paulo lietuviai tikisi neužilgo
susilaukti vėl panašaus tipo
tautinių šokių ansamblio, pa-
našaus kaip Urugvajaus lietu-
vių «Ažuolynas», «Gintaras».

Tenka tad palinkėti «Nemu-
no» ansambliui gero pasiseki-
mo. Jis, be abejo, priklausys
nuo mūsų, nuo lietuvių visuo-
menės moralinės ir medžiagi-
nės paramos. Kun. J. Kidyko,
A. Saulaičio, Alf. Petrailio,
M. Vinkšnaitienės, Prel.
P. Ragažinsko ir J. Tatarūno
pastangos suorganizuoti ir pa-
vydingus tautinių šokių an-
samblius ir chorų turėtų būti
lietuviškos visuomenės tin-
kamai įvertintos. «Ne dievai
puodus lipdo».

Be to, tiek tautinių šokių
ansambliams, tiek «Aušros» ir
Lietuvių Katalikų Bendruome-
nės chorams trūksta narių,
ypač jiems papildyti iš jau-
nesnių tarpo. Trūksta ir lešų.

Skambios lietuviškos dainos
ir gražūs tautiniai šokiai su
puikiais tautiniais rūbais yra
dabar patraukliausios priemo-
nės patraukti jaunimą lietu-
viškam darbui ir teikti lietu-
viškos šeimoms lietuvių išei-
vius.

Zenonas Bačelis

VALSTYBĖ IR BAŽNYČIA

Australijos savaitraštis «Tė-
viškės Aidai» paduoda labai
taiklų svarstymą. Sako, jeigu
Bažnyčią atskiria nuo valsty-
bės, kad bažnyčia gyvuotų
sau, o valstybė sau, tai ko
dėl Rusijoje taip nėra? Ten
tik Bažnyčia atskirta nuo val-
stybės, bet valstybė nuo baž-
nyčios ne. Tenai tik Bažny-
čiai turėti balso, nei savo
spaudos, susirinkimų, negali
net katekizmo mokyti vaikus,
o valstybė gali viską daryti,
ir kištis į smulkiausias Baž-
nyčios reikalus. Lietuvoje be
bedievio Rugienius negali
vyskupai nė kunigų skirstyti
po parapijas. Dėl to ir klau-
siama, jei bažnyčia negali kiš-
tis į valstybės tvarkymą, tai
kam valstybė kišasi į Bažny-
čios? Jeigu tikėjimui nėra
vietos valstybėje, tuomet ir
ateizmui neturėtų būti vietos.

JB

RUA JUATINDIBĂ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

ŠVENTKELIONĖ

Šv. Juozapo Vyrų Brolija suorganizavo 11 liepos, sekmadienį savo jubiliejinę šventelionę į Aparecidą, 200 km. į šiaurę nuo S. Paulo. Tikslas: padėkoti Marijai už 30-metinę Organizacijos globą ir pasimelsti už Lietuvos nepriklausomybę. Važiavo 144 asmenys keturiais autobusais. 11 val. buvo gražios pamaldos Koncelebravo prel. Pijus Ragaižinskas, kun. Šileika ir vienas iš Aparecidos redemptoristų tėvas João Rezende Costa, pasakęs taip pat pamokslą Gieojo mūsų choras, priimant vargonėliais Dr. Alf. Petraičiui. 14 val. vadovaujant prelatui Pijui, apeitą kryžiaus kelias. Kopti į nepatogų kalną buvo geras pasiaukojimas pagyvenusiems žmonėms, bet Aparecidos šventovė plazda pasiaukojimo dvasia: kaip tik mūsų Mišioms buvo atkeliavę 150 vyrų malininkų iš Minas Gerais, 400 km pėsti!

16 val. iškeliauta namo. Bedainuojant ir begrojanč laimingai pasiekta V. Zelina 19 val. Pasigėrėt nas organizatorių rūpestis.

VYRŲ BROLIJOS PADĖKA

Šv. Juozapo Vyrų Brolija reiškia viešą padėką visiems tautiečiams, prisidėjusiems prie mūsų organizuotos šventelionės pasisekimo. Reikėjo padėti daug darbo, tačiau sutraukėm apie 150 žmonių, kurie važiavo draug melstis pas Mariją, stebuklingą Aparecidą do Norte miestely. Ypatin ga padėka prel. Pijui Ragaižinskui ir kun. St. Šileikai,

gražiai atlikusiems religines apeigas; Liet. Kat. Bendruomenės chorui už giedojimą per Mišias ir vargonais į kompanavusiam Alf. Petraičiui, Maldos apaštalavimo moterims, pagražnusioms su savo vėliava mūsų iškilmės, ir vyrams, kurie stovėjo su Lietuvos ir Brazilijos vėliava Mišių metu.

Visos šventkelionės metu buvo jaučiama labai pakili nuotaika, draugiškumas ir tvarka. Taip pat mūsų ačiū tiems, kurie važiuojant atgal skleidė lietuviškų dainų garsus po visus Vale do Paraiba laukus.

Jonas Bagdžius
Šv. Juozapo Vyrų Brolijos pirminiakas

«ZILVIČIO» jaunimas šiais metais rengia JAUNIMO ŠVENTĖ, kuri bus rugpjūčio 1 dieną Vila Zelinoje. Programoje bus vaidinimas su lietuvių liaudies dainomis ir tautiniais šokiais. Visuomenė iš anksto kviečiama tą dieną rezervuoti gražios lietuviškos programos pamatymui.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Visų žilvitiečių tėvų susirinkimas yra šaukiamas liepos 18 d. 16 val. Jaunimo Namuose. Bus svarstomi Jaunimo Šventės reikalai. Prašome visus dalyvauti.

«Zilvičio» tėvų komitetas.

Liepos 10 mirė Mykolas Krutulys, gimęs 1912 liepos 26 iš Alytaus atvykęs 1927 metais. Nuliūdime paliko žmona Anelė, sūnus Juozas, dukterys Olga, Joana, Anelė ir Julija, žentai, vaikaičiai ir

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

DR. ANTONIO ŠIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestas de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

V. Zelinos parapijos komitetas visus kviečia į

VAKARIENE,

kuri rengiama liepos (julho) 17 d., šeštadieniui, 20 val. Jaunimo Namuose.

Peinas bus skirtas neatidėliotiniams bažnyčios aprašymo darbams tęsti

Parapijos Komiteto Valdyba

Šv. Juozapo parapijos Maldos Apaštalavimo draugija nuoširdžiai sveikina naująjį kleboną

KUN. MARTYNA GAIÐĮ,

KUNIGUS PRANA GAVĖNA ir STASĮ ŠILEIKĄ,

melsdama jiems Viešpaties palaimos ir išminties parapijos darbuose ir žadėdama visokeriopai talkinti, kad parapija gyvuotų ir klestėtų.

trys seserys. Septintos dienos Mišios bus liepos 16, 19:30 val. kviečiami giminės, draugai ir pažįstami.

Mirė Antanas Gritėnas, gyvenęs rua Ibitirama 1212, S. Paulo. Gimęs Lietuvoje prieš 66 metus. Paliko liūdesy žmoną, dukterį, sūnų, marčią, žentą, anūkus ir giminių. Gedulingos pamaldos bus liepos 17 dieną, 20 val. V. Zelinoje.

PARODOS TALKININKAI

Parodos ruošos komisija nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie paskolino eksponatus baltiečių parodai, kurios lietuvių skyrius 10 dienų išbuvo ir Jaunimo Namuose: prel. P. Ragaižinskas, O. Jočienė, R. Steponaitytė, I. Kutkienė, P. Palivonienė, H. Aleknavičienė, L. Vosyliūtė, V. Skurkevičienė, R. Guga, P. Šimonis, E. Bendoraitienė, I. Elikienė, M. Vinkšnaitienė, N. Žalcauskienė, A. Sejūnaitė, A. Guzikauskienė, L. Banienė, E. Eimantienė, I. Kuniškienė, M. Baranauskienė, J. Masiulis, R. Braslauskas, S. Bareišis, J. Paukštis, kun. Siasys Šileika, Jonas Bajorinas, Mo-

tiejus Sejūnas, Tėvai Jėzuitai, Irena Pundzevičienė, Jonas Dimša, M. Paleckienė, Juzė Galeikienė, Marija Remenčienė, E. Burbienė, Fausta Šliesoraitienė, Alfonsas Petraitis, Halina Mošinskienė, Zenonas Bačelis, M. Stankevičienė, K. Čeponis.

IEŠKUMI

Krikšto dukterė Lietuvoje ieško Antano Žalcausko, sūnaus Juozo, gimusio 1887 metais, išvykusio į Pietų Ameriką 1910 metais. Pranešti redakcijai.

Ieškoma Vytauto Mikalausko, gimusio Brazilijoje, apie 40 metų amžiaus. Jo tėvai, atvykę iš Lietuvos, Adomas ir Angelina Mikalauskai. Jis prieš 18 metų išvyko iš interjero į Rio ar São Paulį.

ATSILIEPKITE

Kas pažįsta ALOYŽĄ PATKAUSKĄ, pasakykite, kas jam redakcijoj yra du laiškai iš Lietuvos.

PRENUMERATORIAI

Juozas Dobrovolskis už du

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ M. LIETUVĄ,

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŪN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURŌ

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

ATSKIRO NUMERO

KAINA 0,40

metus — 1970 ir 1971 — 50 kr., Povilas Miškinis 25, Antanas Lapienis 25, Kazys Kairys 20, Kazys Bacevičius 25, Jonas Tatarunas tėvas 25, Liudvika Šlapelienė 25.

JAUNIMO VAKARIENĖ

Apie 40 lietuvių, latvių ir estų jaunimo dalyvavo vakarieneje liepos 12 diena Bierhalle restorane, S. Paulyje. Jie susipažino per baltiečių išvyką, minėjimą ir parodos metu. Apie 25 latviai ir estai dalyvavo NEMUNO tautinių šokių pasirodyme. Restorane stalai buvo papuošti trijų valstybių vėliavomis, o prie stalo buvo užrašas «Venybė duoda jėgos ir skleidžia mūsų kultūrą.» Estų jaunimas ir NEMUNO nariai pašoko tautinių šokių.

SVARSTĖ PRIEDĄ

Jau du kartus buvo susirinkęs jaunimo būrelis, sumanęs paruošti atskirai spausdinsimą Mūsų Lietuvos jaunimo puslapį su kryžiažodžiais, juokais, karikatūromis, užduotimis, smulkiomis žiniomis apie Lietuvą, lituanistinių mokymų mokymų darbais. Posėdžiuose dalyvavo keletas jaunų veikėjų.

SVEIKSTA KLEBONAS

Tėvas Jonas Bružikas, ilgesnį laiką gulėjęs lovoje, pradėjo vis daugiau grįžti į darbą. Lankė ligonius Tremembé, Tucuruvi, Mandaqui, São Miguel ir kitar. Pereitą sekmadienį laikė Mišias Utin goje.

Motiejus Tamaliūnas, pabuvęs keletą dienų ligoninėje, sugrįžo namo.

RIO DE JANEIRO

Liepos 18, 11 valanda lietuvių koplyčioje pamaldos už aa. Juozo Ramanausko vėlę. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti

Liepos 18 d., 16 val. — pamaldos Duque de Caxias mieste, šv. Teresinos bažnyčioje už aa. Veronikos Dudaitės da Silva vėlę. Neseniai mirusi Veronika Dudaitė da Silva buvo pavyzdinga, praktikuojanti katalikė ir susipratusi lietuvė Savo laiku ji uoliai dalyvavo lietuvių tautinių šokių grupėje. Dar neseniai, birželio 13 diena ji drauge su savo dukrelėmis, šviesiaplaukėmis mergytėmis, dalyvavo lietuvių trėmimų minėjime. Buvo ištekėjusi už brazilo. Paliko tris vaikus. Rio de Janeiro lietuviai nuoširdžiai užjaučia našlaičius vaikučius, velionės mamytę ir brolių bei vyrą ir kitus gimines.